

LUTKOVNO GLEDALIŠČE
MARIBOR

ŽOGICA
Marogica

1994 | 2014

LUTKOVNO
GLEDALIŠČE
MARIBOR

Jan Malik:

ŽOGICA
MAROGICA

Naslovnica gledališkega lista
iz leta 1994

Jan Malík

ŽOGICA Marogica

Dedek

Miha Bezeljak²⁰¹⁴ | **Maksimiljan Dajčman**¹⁹⁹⁴

Babica

Barbara Jamšek²⁰¹⁴ | **Petra Caserman**¹⁹⁹⁴

Zmaj Tolovaj, najstarejši Zmajček, Policist,
Črpalkar, Kužek Postružek

Danilo Trstenjak²⁰¹⁴ | **Danilo Trstenjak**¹⁹⁹⁴

Žogica Marogica, Vojak, Strašilo Motovilo,
Ptiček Kraljiček, srednji Zmajček in najmlajši Zmajček

Elena Volpi²⁰¹⁴ | **Karla Godič**¹⁹⁹⁴

Režiser **Tine Varl**

Vodja projekta obnovitve predstave **Danilo Trstenjak**

Avtor lutk **Anton Jezovšek**

Adaptacija lutk, avtor lutk ptička, kužka in žoge **Zdeněk Bauer**

Avtor vodilnega glasbenega motiva **Bojan Adamič**

Avtor aranžmajev in drugih glasbenih motivov **Boris Rošker**

Lektorica **Metka Damjan**

Oblikovalec svetlobe **Miljenko Knezoci**

Oblikovalec zvoka **Matej Modrinjak**

Lutkovni tehnologi, izdelovalci lutk, scenskih elementov in

kostumov (1994) **Mirko Černic, Miljenko Knezoci,**

Slavko Rakuša in Breda Varl; (2014) **Branko Caserman,**

Lucijan Jošt, Primož Mihevc, Darka Erdelji, Mojca Bernjak

in **Milan Borovič**

Premiera **18. 3. 1994** • Obnovitev **9. 8. 2014**

Babica in dedek že dolgo živita sama in si močno želita punčko ali fantka. Kar naenkrat pa skozi okno prileti žogica, ki govori! Lačna je, zato dedek in babica odhitita po mleko in kruh. Ko je žogica sama doma, jo skozi odprto okno opazi Zmaj Tolovaj. Vabi jo, naj gre z njim, saj se veseli, da se bodo njegovi zmajčki lahko igrali z njo. Žogica se sprva brani, ko pa po nesreči razbije lonček, se hitro oprime zmajevega repa in skupaj odletita. Žalostna dedek in babica jo gresta iskat, povsod povprašujeta po njej, dokler na visokem drogu na koncu mesta ne zaslišita drobnega glasu ... S pomočjo otrok odpihneta hudobne zmaje in rešita Žogico Marogico.

Zgodba češkega lutkovnega ustvarjalca Jana Malíka o Žogici Marogici (1937) ima v Sloveniji domovinsko pravico že dolga desetletja. Doživela je veliko lutkovnih upodobitev, večkrat je izšla kot slikanica (prvič leta 1951) in večkrat je bila posneta kot radijska igra. Na odru Lutkovnega gledališča Maribor je bila prvič uprizorjena leta 1985 v režiji Bojana Čebulja v skoraj isti igralski postavi kot uprizoritev iz leta 1994.

Predvsem na željo občinstva je Lutkovno gledališče Maribor leta 1994 v svoj program uvrstilo nesmrtno Žogico Marogico, ki so jo lutkovna gledališča po Sloveniji in po vsem svetu uprizorila že velikokrat. Znana je tudi radijska izvedba.

Marionetne lutke je pred več kot petinšestdesetimi leti za Lutkovno gledališče ŽKUD Angel Besednjak izrezljal mojster Anton Jezovšek. Gledališče je predstavo postavilo dvakrat. Prvo je režiral Jože Kert, drugo sem leta 1958 postavil sam.

Sedanja predstava je narejena z mislijo na Antona Jezovška, velikega rezbarja, ki je v slovenskem lutkarstvu pustil neizbrisljivo sled, saj je napravil več kot pet tisoč figur.

Predstavo torej posvečamo Antonu Jezovšku, velikemu mojstru dleta, z željo, da bi mariborski lutkarji lutke na nitkah redno uvrščali v svoj program.

Mariborska uprizoritev Žogice Marogice izpred dvajsetih let predstavlja zgostitev očarljivosti tradicionalnega lutkovnega gledališča. Ob obletnici našega zavoda se spomnimo na to, kako:

- radi so jo imeli gledalci,
- radi so jo imeli ustvarjalci,
- umetelne so lutke na nitkah,
- brežčasna je predstava v svojem sporočilu, da je moč v slogi,
- pomembno je poznavanje preteklosti,

ter Žogico oživimo in jo po nekdanjem priporočilu spoštovanega lutkovnega velikana gospoda Varla ponovno posvetimo velikemu mojstru Jezovšku, ob njem pa vsem lutkovnim ustvarjalcem, ki so razvijali lutkovno umetnost z voljo, ljubeznijo in vztrajnostjo, da smo nekdam radovedni otroci z odprtimi očmi rasli v odgovorne ljudi.

Poleg tega pa – se vam ne zdi, da je spet napočil čas za pihanje zmajev?

Mojca Redjko, 2014

Če bi povprašali naključno izbrane predstavnike srednje in starejše generacije, katera predstava jih najbolj spominja na lutkovno gledališče, bi najbrž večina odgovorila, da je to Žogica Marogica. In spomnili bi se, kako močno so morali pihati, da so odpihnili hudobnega zmaja.

Bil sem vznesen, ko so mi predlagali vodenje projekta obnovitve te kulturne predstave. Že ob brskanju po gledališkem fundusu smo ugotovili, da so lutke v odlični kondiciji in da bo treba le malo obnoviti sceno in izdelati manjkajoče rekvizite. Želeli smo namreč ohraniti predstavo takšno, kot je bila, tako v likovni podobi kot v glasbi in mi-zanscenski postavitvi. Izvedba pa je z namenom medgeneracijskega prenosa tokrat v rokah mlajših članov ansambla. Edini član prvotne zasedbe sem kot mentor posredoval izkušnje in mlajšim kolegom pomagal z nasveti.

Z veliko veselja in energije smo oživili Žogico Marogico in spet je tu: preprosta, mobilna, poučna, lepa za oko in uho, predstava za staro in mlado!

Danilo Trstenjak, 2014

Anton Jezovšek

Rezbar in kipar Anton Jezovšek (7. 6. 1905, Ljubično – 8. 2. 1992, Maribor) je v času od 1934 do 1941 oblikoval marionete za sokolske lutkovne odre (Sokol Matica in Sokol Studenci). Po drugi svetovni vojni je izdelal vrsto ročnih lutk in marionet za šolske skupine, vrce in kulturno-prosvetna društva po Sloveniji, Hrvaški in Srbiji, njegove lutke so romale na Dansko, v Avstrijo, Nemčijo in Kanado. Za KUD Jože Hermanko je v 50. in 60. letih rezbaril ročne lutke in javajke; leta 1959 je izdelal prve slovenske javajke.

V reviji *Tovariš* so leta 1959 zapisali: »Človeka čudno prevzame, ko stopi čez prag delavnice, v kateri živi in ustvarja kipar Anton Jezovšek. Kakor da bi se nenadoma znašel v nekem že na pol pozabljenem, pravljicnem svetu. /.../ Izmed vsega, kar se tu ponuja očem, pa se najbolj uveljavljajo lutke. Kakšna galerija glav, že izdelanih do vseh podrobnosti, in drugih, ki so jim poteze šele narahlo naznačene v lesu! Lutk, ki pravkar nastajajo s svojimi čudovito gibljivimi rokami in nogami, že spretno oblečenih – kar je predvsem skrb kiparjeve žene Anke – skuštranih las ali s skrbno urejenimi pričeskami, predvsem pa s tistim živim, prodornim izrazom v očeh in v nasmehu, z živahnimi, značilnimi potezami dobrih, prostodušnih, pa tudi zvutih, prebrisanih, oholih in hudobnih ljudi, ki naj jih lutke predstavljajo in ki smo jih prav zares že nekje videli prav takšne ... Delo ni šablonsko, vsaka lutka je ustvarjena po tekstu iz igrice. Ker so izvotljene, so zelo lahke, kar jih je lutkarjem še bolj priljubilo. /.../ Premajhna je mojstrova delavnica, da bi se mogle v njej zbrati vse lutke, ki so iz nje že odšle na odre. /.../ Pestra množica bi bila to, množica najbolj čudnih bitij. Vsaka zase umetnina, enkratna, nikoli ponovljena in na vsaki izmed njih bi našli nekaj tiste mojstrove tihe skromnosti, njegove vere v življenje in v dobro, tiste skrite lepote, ki jo je še kot otrok zaslučil v lesu in se ji ni nikoli izneveril ...«

Tine Karl

Lutkovni režiser in pedagog, direktor in umetniški vodja Lutkovnega gledališča Maribor (1991–1999) je že zelo mlad deloval na različnih mariborskih lutkovnih odrih, najbolj intenzivno pa od 1949 do 1959 v KUD Angel Besednjak in od 1964 do 1973 v Malem gledališču lutk Pobrežje. Kot predsednik odbora za lutkarstvo pri Zvezi kulturnih organizacij Slovenije je veliko pripomogel k razvoju lutkovne umetnosti doma in med zamejci. Bil je tudi dolgoletni predsednik UNIMA Slovenije in Jugoslavije ter član sveta Bienala jugoslovanskega lutkarstva. Režiral je v lutkovnih gledališčih po Sloveniji ter kot režiser in mentor deloval med ljubiteljskimi lutkarji na avstrijskem Koroškem. Predvsem pa je za zgodovino Lutkovnega gledališča Maribor pomembno, da je leta 1973 pripravil elaborat o ustanovitvi profesionalnega lutkovnega gledališča v Mariboru in s tem podal strokovno podlago za profesionalizacijo. V Lutkovnem gledališču Maribor je v devetdesetih kot direktor in umetniški vodja ustvarjal pogoje za umetniško rast ansambla in programa.

Predlogi

Predloge za pripravo na ogled predstave in predloge za obravnavo po ogledu predstave poiščite na spletni strani gledališča (www.lg-mb.si) pri predstavi Žogica Marogica.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

MESTNA OBČINA MARIBOR

PBS.
POŠTNA BANKA SLOVENIJE, d.d.
Bančna skupina Nove Kreditne banke Maribor d.d.

Snaga
Za lepšo ožalja!

VEČER

RADIO SI
Radio Maribor

Gledališki list **Žogica Marogica** - za LGM **Mojca Redjko** - Urednica **Katarina Klančnik Kocutar** - Lektorica **Metka Damjan**
Fotograf **Bogo Čerin, 1994** - Oblikovalec **Blaž Krump** - Tisk **Evrografis** - Naklada **1000 izvodov**

Maribor, avgust 2014

